

Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi

**Yıl 7 / Özel Sayı
Dr. Mahmut Kırkpınar'a Armağan**

**VAKANUVIS
International Journal of Historical
Researches**

**Volume 7 / Special Issue
A Tribute to Dr. Mahmut Kırkpınar**

Sakarya

Aralık/ December- 2022

Yıl/Vol. 7, Özel Sayı (Dr. Mahmut Kırkpınar'a Armağan)/ Special Issue (A Tribute to Dr. Mahmut Kırkpınar) Aralık/ December 2022 ISSN: 2149-9535

VAKANÜVİS- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi

Yıl 7/ Özel Sayı (Dr. Mahmut Kırkpınar'a Armağan)

VAKANÜVİS, uluslararası hakemli bir dergidir. Bahar ve Güz sayıları olmak üzere yılda iki kez yayımlanır. Ayrıca her yıl bir özel sayı yayımlanabilir. Derginin elektronik versiyonuna dergipark.org.tr/vakanuvis adresinden erişilebilir. Dergiye gönderilen makaleler, intihal olaylarının tespiti ve engellenmesi amacıyla Ithenticate intihal tespit programı ile denetlenmektedir.

VAKANUVIS International Journal of Historical Researches

Vol. 7/ Special Issue (A Tribute to Dr. Mahmut Kırkpınar)

VAKANUVIS is a peer-reviewed bi-annual international academic journal, published as Spring and Fall issues. Also a special issue can be published every year. The electronic version of the journal can be read at dergipark.org.tr/vakanuvis. Author guidelines and editorial policies on submission of manuscripts can be found on the same website. VAKANÜVİS is using Ithenticate plagiarism detection software in order to detect and prevent plagiarism.

Sahibi ve Sorumlusu / Owner

Serkan YAZICI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Editor-in-Chief

Tufan TURAN

Editör Kurulu

M. Bilal ÇELİK, Serkan YAZICI, Mustafa SARI, Tufan TURAN, Zeynep İSKEFİYELİ, Fikrettin YAVUZ

Kapak Tasarım

Tamer Yazıcı

ISSN 2149-9535

E-ISSN 2636-7777

Yıl/Vol. 7, Özel Sayı (Dr. Mahmut Kırkpınar'a Armağan)/ Special Issue (A Tribute to Dr. Mahmut Kırkpınar) Aralık/ December 2022 ISSN: 2149-9535

DERGİNİN TARANDIĐI İNDEKSLER / VAKANUVIS IS INDEXED IN

Central and Eastern European Online Library

Yıl/Vol. 7, Özel Sayı (Dr. Mahmut Kırkpınar'a Armağın)/ Special Issue (A Tribute to Dr. Mahmut Kırkpınar) Aralık/ December 2022 ISSN: 2149-9535

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ/ RESEARCH ARTICLES

- 1244 İkinci Dünya Savaşı Döneminde Avrupa'da Eğitim Alan Türk Öğrenciler (1939-1940)**
Nesrin Akkor
Turkish Students Studying in Europe During the Second World War (1939-1940)
- 1292 XIX. Yüzyılda Hive: Nikolay Nikalayeviç Muraviev'in Gözünden Bir Şehir Portresi**
Duygu Atasoy
Khiva in the 19th Century: A City Portrait from the Eyes of Nikolay Nikalayeviç Muraviev
- 1320 II. Abdülhamid ve İttihat ve Terakki Cemiyeti Yıllarında Osmanlı'da Yoksul Kadınlar ve Fuhuş Düzenlemeleri (1876-1918)**
Burcu Belli
Poor Women and Prostitution Regulations in the Ottoman Empire during the Years of Abdulhamid II and the Committee of Union and Progress (1876-1918)
- 1355 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlıda Özel Amaçlı (Göreve Tahsisli) Şifre ve Kodlamalar**
Sedat Bingöl
Special Purpose (Job Associated) Passwords And Codings In The Ottoman
- 1384 Tarihi Süreçte Sosyal Bilgiler: Amerika Birleşik Devletleri Örneği**
Hülya Çelik – Taha Şenel
Social Sciences in the Historical Process: USA Sample

- 1415 Alman Gümrük Birliđi (Zollverein) ve Osmanlı İmparatorluğu'yla İlişkileri**
Burak Çıtır
German Customs Union (Zollverein) and its Relations with the Ottoman Empire
- 1446 Evrengzîb'in (Âlemgîr I) Dekken Siyaseti**
Hami Demir
The Deccan Policy of Aurangzeb (Alamgir I)
- 1477 Maarif Nezareti Müşaviri Franz Schmidt'in Anadolu Mekteplerine Dair Raporu (21 Mayıs - 6 Haziran 1915)**
Ömer Faruk Demirel
The Report of Franz Schimidt, Adviser of the Ministry of National Education on Anatolian Schools (May 21st- June 6th, 1915)
- 1509 Tank Kültürünün Türkiye'de Tezahürü (1932-1945)**
Zeynep Erbaş – Selma Göktürk Çetinkaya
Appearance of Tank Culture in Türkiye (1932-1945)
- 1549 Savaş ve Mütareke Yıllarında İstanbul'dan Yapılan Altın Kaçakçılığı**
Ömer Erden
Gold Smuggling from Istanbul during the War and Armistice Years
- 1566 The Role of the Family as a Social Institution in the Formation of Society in Modern Times**
Fatma Ganiyeva
Modern Dönemde Toplumun Oluşumunda Sosyal Bir Kurum Olarak Ailenin Etkisi
- 1582 Ukraynalı Mülteciler Örneği Üzerinden Avrupa'nın Mültecilere Bakış Açısının Deđerlendirilmesi**
Özlem Işığıçok – Selami Kariman
Evaluation of Europe's Perspective on Refugees Through the Case of Ukrainian Refugees
- 1613 The Position of Russian Diplomacy toward the Kosovo Issue (1998-1999)**

Muhamed Jashari

Rus Diplomasisinin Kosova Meselesi ile İlgili Duruşu (1998-1999)

1633 Milli Mücadele Kahramanlarından Albay Çolak İbrahim Bey

Taner Bilgin – Mücahit Kayabaşı

Colonel Colak Ibrahim Bey, One of the Heroes of the National Struggle

1688 Tarihi Bir Belge Işığında Türkiye-Afganistan İlişkileri: Binbaşı Hüseyin Bey'in Raporuna Göre Kâbil Elçisi Fahreddin Paşa'nın Faaliyetleri (1922-1923)

Ferruh Kayalan

Turkey-Afghanistan Relations in the Light of a Historical Document: The Activities of the Ambassador of Kabul Fahreddin Pasha According to the Report of Major Hussein Bey (1922-1923)

1731 Somut Olmayan Kültürel Miras Öğemiz Meddahlık ve 5. 6. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Yeri

Mehmet Mustafa Kızık – Recep DüNDAR – Fatih Kurt

Intangible Cultural Heritage Element Showmanship and its Place in the Social Sciences Coursebooks of 5. 6. and 7th Grades

1752 İmâdeddîn Zengî'nin Musul Valiliği Öncesi Hayatı ve Faaliyetleri

Emre Ömür

The Life and Activities of 'Imâd al-Dîn Zengî Before the Governorship of Mosul

1788 XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Devleti'nin Muhacirleri Devlet Çiftliklerine İskânı

Habibe Polat

Settlement of Immigrants to the State Farms by Ottoman State in the Second Half of the 19th Century

1818 İmparatorluğun Ayak Sesleri: III. Pepin (714-24 Eylül 768)

Barış Saday

Footsteps of the Empire: Pepin III (714-24 September 768)

- 1841 19. Yüzyıl Bir Rus Entelektüel Çiftin Gözünden Fergana Bölgesi Yemek Kültürü**
Hatice Sarıcı Hocayev
Food Culture of Fergana Region Through the Eyes of a 19th Century Russian Intellectual Couple
- 1884 Cumhuriyetten Günümüze Gümüşhane Şehri**
Kemal Saylan
Gümüşhane: A City from the Republic to the Present
- 1921 19. Yüzyılda Mardin ve Çevresinde Salgın Hastalıklar**
Arzu Şahin
Epidemic Diseases in and Around The City of Mardin in the 19th Century
- 1950 Arşiv Belgelerine Göre Adıyaman'da Vatan Cephesi**
Bilal Tunç
Homeland Front in Adıyaman According to Archive Documents
- 1974 Osmanlıları Balkanlardan Çıkarma Projelerinde Dubrovnik'teki Türk Karşıtı Fraksiyonun Rolü (1592-1607)**
Cihan Yemişçi
The Role of Anti-Turk Fraction in Dubrovnik Republic in the Projects for Repelling the Ottomans out of Balkans (1592-1607)

YAYIN KURULU/ EDITORIAL BOARD

Sebahattin Abdurrahman, Dr., Londra Üniversitesi, Doğu ve Afrika Araştırmaları Okulu, Etnik Azınlık Araştırmaları Merkezi, İngiltere.

Mehmet Alpargu, Prof. Dr., Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye.

David Beamish, Dr., Londra Üniversitesi, Doğu ve Afrika Araştırmaları Okulu, İngiltere.

Taner Bilgin, Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Krzysztof Boroda, Dr., Białystok Üniversitesi, Tarih ve Siyasi Bilimler Enstitüsü, Polonya.

Ömerül Faruk Bölükbaşı, Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Fatih Demirel, Prof. Dr., Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü, Türkiye.

Halim Demiryürek, Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Irene Strazzeri, Dr., Foggia Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İtalya

İbrahim Şirin, Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Stefano Taglia, Dr., Çek Bilimler Akademisi, Doğu Araştırmaları Enstitüsü, Çekya.

Michael Talbot, Dr., Greenwich Üniversitesi, Mimarlık, Bilişim ve İnsani Bilimler Fakültesi, Tarih, Siyaset ve Sosyal Bilimler Bölümü, İngiltere.

Philipp Wirtz, Dr., Londra Üniversitesi, Doğu ve Afrika Araştırmaları Okulu, Tarih Bölümü, İngiltere.

DANIŐMA KURULU/BOARD OF ADVISERS

Refik Arıkan, Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebalı Őniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakóltesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Fatmagöl Demirel, Prof. Dr., Yıldız Teknik Őniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü, Türkiye.

Tomas Drobik, Dr., Ostrava Őniversitesi, Fen Fakóltesi, Beşeri Coğrafiya ve Bölgesel GeliŐme Bölümü, Çekya.

Vincent Joly, Prof. Dr., Rennes 2 Őniversitesi, Sosyal Bilimler Fakóltesi, Tarih Bölümü, Fransa.

Adrian Jones, Doç. Dr., La Trobe Őniversitesi, Sanat, Sosyal Bilimler ve Ticaret Koleji, Beşeri ve Sosyal Bilimler Birimi, Tarih ve Arkeoloji Bölümü, Avustralya.

Hakan Kırımlı, Prof. Dr., Bilkent Őniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakóltesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Türkiye.

Kemalettin Kuzucu, Prof. Dr., Marmara Őniversitesi Fen-Edebiyat Fakóltesi, Bilgi ve Bölge Yönetimi Bölümü, Türkiye.

Azmi Özcan, Prof. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Őniversitesi, Edebiyat Fakóltesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Yücel Öztürk, Prof. Dr., Sakarya Őniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakóltesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

M. Pilar Salomon Cheliz, Prof. Dr., Zaragoza Őniversitesi, Felsefe ve Edebiyat Fakóltesi, Modern ve ÇağdaŐ Tarih Bölümü, İspanya

Oleksandr Sereda, Doç. Dr., Ağatangel Kırımlı Ukrayna Milli Bilimler Akademisi, Ukrayna.

Haluk Selvi, Prof. Dr., Sakarya Őniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakóltesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

Enis Şahin, Prof. Dr., Sakarya Őniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakóltesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

İlhan Şahin, Prof. Dr., İstanbul 29 Mayıs Őniversitesi, Edebiyat Fakóltesi Tarih Bölümü, Türkiye.

Ferhat Turanlı, Prof. Dr., Kyiv-Mohila Akademisi Ulusal Őniversitesi, Ukrayna.

İlhami Yurdakul, Prof. Dr., Bilecik Şeyh Edebalı Őniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakóltesi, Tarih Bölümü, Türkiye.

SAYI HAKEMLERİ/ REVIEWERS FOR THE CURRENT ISSUE

Mahmut AKPINAR, Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.

Mahmut AKKOR, Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü.

Bülent AKYAY, Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi, Balkan Araştırmaları Enstitüsü.

Refik ARIKAN, Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Zafer ATAR, Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Yüksek BABANINOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Gülhan BALSÖY, Prof. Dr., Bilgi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Tarih Bölümü.

Mehmet BALLYEMEZ, Doç. Dr., Başkent Üniversitesi, Kıbrıs Türk Tarihi Araştırmaları Merkezi.

Betül BATIR, Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü.

Fatih BAYRAM, Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü.

Yaşar BEDİRHAN, Doç. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

İsmail BÜLBÜL, Doç. Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Ayşe CANATAN, Prof. Dr., Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü.

Mehmet Kaan ÇALEN, Doç. Dr., Trakya Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Hülya ÇELİK, Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü.

Mehtap ÇELİK, Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Cenk DEMİR, Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Fatih DEMİREL, Prof. Dr., Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü.

Cem DOĞAN, Doç. Dr., Iğdır Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Burak Faik EMİRGİL, Dr. Öğr. Üyesi, Uludağ Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü.

İbrahim ERDAL, Prof. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

İsmail EYYÜPOĞLU, Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Selda GEYİK YILDIRIM, Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, Kağızman Meslek Yüksekokulu, Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü.

Salim GÖKÇEN, Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Nuri GÜÇTEKİN, Prof. Dr., Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Polatlı Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Hasan GÜRKAN, Dr., Özel Toros Okulları, Mersin.

Sevim GÜVEN, Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü.

Serdar KARA, Öğr. Gör. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü.

Mesut KARAKULAK, Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Bilge KARBİ, Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Meryem KÜÇÜK, Arş. Gör. Dr., Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü.

Mustafa MALHUT, Öğr. Gör. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Bölümü.

Sibel OĞUZ HAÇAT, Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü.

Esra OĞUZHAN, Dr. Öğr. Üyesi, Medipol Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.

Mehmet OKUR, Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Cihan ORUÇ, Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Vural ÖNTÜRK, Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Fatih ÖZÇELİK, Doç. Dr., Düzce Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Toroshan ÖZDAMAR, Arş. Gör. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Murat ÖZKAN, Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Haluk SELVİ, Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Mehmet SOLAK, Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Enis ŞAHİN, Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Sinan TARİFCİ, Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Aziz Tekdemir, Doç. Dr., Trakya Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Süleyman TEKİR, Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Murat TOMAN, Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi - Uluslararası İlişkiler Bölümü.

EsİN TÜYLÜ TURAN, Dr.

Dilara USLU, Dr. Öğr. Üyesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Süleyman UYGUN, Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Tuğçe ÜNVER, Dr.

İsmail YAŞAYANLAR, Doç. Dr., Düzce Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Fikrettin YAVUZ, Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Resul YAVUZ, Doç. Dr., Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Orhan YAZICI, Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.

Seda YILMAZ VURGUN, Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü.

Aslı YİĞİT, Dr. Öğr. Üyesi, Atılım Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü.

Ahmet YÜKSEL, Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü.

